

meller deri, som have udøvet og maatte udøve en overordentlig væsentlig Indflydelse paa hele Sagens Stilling, og som i væsentlig Grad have bestemt Ministerens Stilling til det Bygningsforetagende, som da skulde sættes i Værk. Blandt disse vil jeg særlig udhøve Bestemmelserne om det Byggeudvalg, der skulde dannes. Ministeriet havde ingenlunde fri Raadighed over, hvorledes det vilde gaa frem for at skaffe Theaterbygningen tilveie. Det foreskrives tværtimod, at der skal være Konferencen derom, hvor store Præmierne skulde være, og at de indkomne Planer skulde overgives et Udvalg til Bedømmelse. Dette Udvalg kunde tilkjende 1, 2 eller 3 Præmier, alt efter Omstændighederne. Præmiernes Størrelse er endog opført i den vedkommende Lov, og naar nu dette Udvalg havde udtalt sig for en af de indkomne Planer, overgaar den dermed til vedkommende Minister til videre Udførelse. Dermed er allerede Ministerens Stilling i et meget væsentligt Punkt forud bestemt i Loven, og den Afgjørelse, hvortil Udvalget kom, maatte under alle Omstændigheder have en vægtig Indflydelse paa hele Foretagendet. Der er imidlertid ikke mindste Grund til at betvivle, at Udvalget har følt sig suidstændig overtydet om, at den Plan, som det antog, ogsaa, overensstemmende med Ministeriets bestemte Udtalelse, inden man skred til at lægge nogen Plan, lod sig udføre for den til Raadighed staaende Sum. Man ser det overordentlige tydeligt i Ministeriets leilighedsvis fremkomne Udtalelser. Udvalget billigede nemlig ikke visse Dele af Planen. Hvad saaledes Ventilationsapparatet angik, ansaa man det ikke heldigt og ønskede det ombyttet med et andet; der antydedes tillige andre Forandringer ved Bygningen, og med disse Antydninger kom Planen til Ministeriet. Man vil nu se, hvorledes Ministeren strax stiller sig til det Forslag, han modtager. Han erklærer det for en ufravigelig Betingelse for alle Forandringer, at de holdes indenfor den bevilgede Sum. Stærkere kan dog Ministeren ikke udtale sig. Dernæst gives Forslaget til Prøvelse af Theaterbestyrelsen, for at den kunde have Leilighed til at se Sagen fra sit Synspunkt. Theaterbestyrelsen finder Intet derved at bemærke, og den finder altsaa, at det Forslag, som nu var kommet frem, tilfredsstillende de Forandringer, som en Theaterbygning maatte gjøre. Det er vigtigt at lægge Bægt derpaa, fordi de Forandringer, der gjøres til en saa stor Bygning, der helt og holdent skal tages i et bestemt Formaalets Tjeneste, ere noget helt Andet end de Forandringer, der gjøres ved

almindelige Bygninger, hvor 1ste Sal i Reglen er en Gjentagelse af Stuen, og 2den Sal en Gjentagelse af 1ste Sal, og saaledes helt op til Taget. Her var Sagen en ganske anden, og det var af Bigtighed for Ministeren at høre Theaterbestyrelsens Mening om, hvorvidt det forelagte Projekt kunde antages at fyldestgjøre de Forandringer, som Theaterbygningens Formaal krævede. Svaret er Ja. Ministeren er imidlertid endnu ikke beroliget, men overgiver Planen til to bekjendte og dygtige Arkitekter, nemlig Statsraad Hummel og Statsraad Herholdt, og anmoder dem om at prøve, hvorvidt Bygningen svarer til sin Hensigt, og hvorvidt den lader sig opføre for de bevilgede Midler. Svaret bliver, at de nære ingen Tvivl derom; de have undersøgt Overflagens i de enkelte Poster og fundet dem rigtige. De have undersøgt Planen i det Hele og nære ikke nogen Tvivl om dens Hensigtsmæssighed. Da, men ogsaa først da, skrider Ministeren til at iværksætte Planen, og det saaledes, at der dog til uforubsete Udgifter tilbageholdes det ikke uanselige Beløb af 45,000 Rd. Hvorledes — vil man sige — er det da egentlig gaet til, at en Overfridelse og det endog en saa stor Overfridelse er bleven mulig? Ja, derpaa er kun eet Svar i Hovedsagen, det nemlig, at vi ikke have haft nogen kyndig Mand, der har været i Stand til at overse, hvorledes denne Plan i det enkelte skulde udføres paa en tilfredsstillende Maade, og man har derfor gjort sig Illusioner om, at Regningen lod sig udføre, netop som den var, uden at kræve videregaaende Forandringer. Vi have ikke haft nogen Bygningskyndig eller Theaterkyndig, der har været i Stand til at overse dette, og derfor viste det sig, da man kom et Stykke fremad, at der maatte foretages Forandringer og Forandringer af større Betydning; men at alle Parter ikke desto mindre paa tidligere Stadier have handlet i den fuldeste Tillid til, at ingen Overfridelse vilde finde Sted, har man tilfældigvis et, som det forekommer mig, i høi Grad slaaende Bevis paa i en Egenraadighed, som de to Arkitekter, der havde udkastet Planen til Bygningen og faaet Præmie derfor, tillode sig. De tillode sig paa et tidligt Stadium paa egen Haand at afholde en forøget Udgift til Muurværket af 15,000 Rd. Hvorledes kunde de gjøre det? Jo, de gjorde det i den fuldeste Forvisning om, at deres Overflag var saa rigeligt, at denne Sum vilde spares paa et senere Stadium. At det var en umaadelig Illusion, vil vistnok Ingen være villigere til at indrømme end de Herrer selv, men i den Forventning have de gjort Udgifter paa egen